

VECKOBLADET 24

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND UTKOMMER FREDAGAR

Bredgatan 28, 222 21 Lund Telefon: 046/13 82 13
Postgiro: 17 459 - 9 Pren. 30 kr/år

1979 5:e årg.

Fredagen den 17 augusti

DEMOKRATI OCH HYRES- GÄSTRÖRELSEN:

Hyresgästföreningen beskylls ofta för att vara en pamporganisation, där allting av vikt beslutas på högsta nivå och där de enskilda medlemmarna och basorganisationerna inte har någonting att sätta emot. Den senaste utvecklingen bekräftar tyvärr att ledningen i Malmö har en mycket bristande respekt för demokrati, att deras huvudsyfte är att bevara en väloljad förhandlingsapparat bemanad av trogna socialdemokrater.

VBs artikel om hur pertiboken används för att bli ombudsman har verkligen avslöjat ledningen. I stora snyftreportage i Arbetet och Skånskan försöker man vända hela frågan till att gälla personen Jan Kockum. Ingenstans motiverar man varför lundahyresgästerna inte tillfrågades angående tillsättningen av sin egen ombudsman. Mot kritiken att lundaärenden bestäms i Malmö svarar man att de faktiskt bestäms i Stockholm!

Mest skrämmande är dock föreningens ordförande, Tore Svensson. Enligt honom kan lundaärendets beslut nonchaleras, för »vpk var i majoritet och tog bort våra människor». Vilket demokratiförakt! Vilket förakt mot hyresgästernas förmåga att själva fatta beslut.

Samma tendens finner man när fastighetsaktiebolaget kräver nya hyreshöjningar. Ett möte med förhandlingsrådet kallas med tre dagars varsel. Stadseenliga bostadsmöten tänker man strunta i att kalla till. Bara förhandlingsrådets bestämda motstånd fick ledningen att ändra sig. Stadgar och rutiner använder man bara när det passar.

Lundahyresgäster har i demokratisk ordning beslutat att kräva hyresstopp, och de har valt förhandlingsråd och avdelningsstyrelse för att driva detta krav. VPK stöder hyresgästerna. Gör hyresgästströrelsen till en kamporganisation!

Färsk undersökning visar:

25% av arbetarna på Lomma Eternit yrkesskadade av asbest

En sensationell undersökning presenterades igår, torsdag, på yrkesmedicinska kliniken i Lund. Det är en undersökning av hälso-tillståndet hos arbetare och tjänstemän på Lomma Eternit. Undersökningen har väckt uppmärksamhet såväl från massmedias sida som från fackföreningarnas och företaget Eurocs sida.

Veckobladet har talat med Leif Johansson, en av de tre utredarna bakom rapporten. Veckobladet: Hur har undersökningen gått till?

Leif Johansson: Dels har vi gjort en hälsoundersökning med klinisk undersökning, lungröntgen och avancerade lungfunktionsprov, och dels har vi gjort en patologisk undersökning av de avlidna, där gamla obduktionsprotokoll och lungmikroskopi gått igenom.

-Vad har kommit fram, som inte varit känt tidigare?

Skadorna är ju kända från tidigare utländska undersökningar. Däremot har man varit oklar över om asbestos verkligen funnits i Sverige, vilket vi nu bevisat. Dessutom har vi hittat åtta fall av den fruktade och synnerligen ovanliga cancerformen mesotheliom, lungsäckscancer. Det är åtta fall för mycket!

Hur har rapporten blivit mottagen?

-Vi har än så länge inte hört några kommentarer, men fackföreningar, företaget och massmedia har visat stort intresse.

-I veckan kommer det att startas en process mot företaget Lomma Eternit, som ägs av Euroc. Tror

du att er rapport kommer att påverka rätttegången?

-Rimligen kan inte rätten undvika att ta hänsyn till rapporten, speciellt inte med hänsyn till rapportens klarläggande faktamaterial.

-Hur tänker ni följa upp er undersökning?

-Detta är bara en preliminär rapport. Vi har sökt pengar från arbetarskyddsfonden för ytterligare vetenskaplig bearbetning. Bl.a. vill vi undersöka om andra tumörformer finns representerade i undersökningsgruppen. Sedan kan våra resultat utvecklas vidare till ett schema för asbestexponerade arbetare uppsätts. Vidare hoppas vi kunna kvantifiera vilka asbestmängder, som ger olika skador, och därigenom gripa tag i diskussionen om gränsvärdet för asbest.

Lund(s) nye riksdagsman

Om inte några stora politiska omvälvningar sker inför valet så kommer Lund att få en ny riksdagsman i höst. Det är Bo Södersten, professor i internationell ekonomi vid nationalekonomiska institutionen i Lund. Han står som sjätte namn på den socialdemokratiska riksdagslistan för Dalarna varifrån han är bördig. Sedan något år är han dock verksam och boende i Lund.

Vem är då Bo Södersten? Ja, främst har han gjort sig känd som expert i internationell ekonomi. Han har skrivit det standardverk i ämnet som används i undervisningen vid de flesta svenska universitet. Dessutom har han redigerat en mycket använd standardantologi som heter »Svensk Ekonomi» med bidrag från bl.a. Ingemar Ståhl och Assar Lindbeck.

Som ekonom är Södersten närmast att hänföra till den borgerliga neoklassiska skolan vilket betyder förordande av marknadsekonomska lösningar på samhällsproblemen. Mindre offentlig sektor och större plats för de fria marknadskrafternas spel är dessa herrars recept för den svenska ekonomin. Även om Södersten själv inte står i främsta frontlinjen här så är hans samarbete med män som Assar Lindbeck och Ingemar Ståhl och hans hjälp att sprida deras ideer komprometterande nog.

De borgerliga ekonomerna i Sverige har haft stor betydelse. Inte minst de som (tidigare?) har bekänt sig till socialdemokratin. Som inga andra samhällsvetare har de haft möjligheter att påverka det politiska skedet i Sverige. Speciellt på 50- och 60-talen användes de av SAP som experter i många utredningar och därmed bakom en mask av förment objektivitet kunnat påverka politiken i bestämda riktningar.

Om någon politiker för såg 100 år sedan ville få allmänheten och de undertryckta klasserna att acceptera impopulära politiska åtgärder, var det vanligt att han släpade fram någon hög kyrklig dignitär som förkunnade att det som skulle göras helt enkelt var nödvändigt för och av de högre makterna sanktionerat som riktigt. Om någon (borgerlig?) politiker idag vill få igenom samma sak använder han sig vanligtvis av någon ekonom av typen Ståhl-Södersten-Lindbeck som glatt förkunnar att skall vi klara oss så måste vi skära i den offentliga sektorn, minska barnbidragen etc för att »vårt» näringsliv skall klara sig eller för att »vi» skall klara den internationella konkurrensen.

När Södersten kom till Lund så var bland det första hand gjorde att starta en socialdemokratisk universitetsförening för lärare och

forskare. Den har man sedan starten inte sett någonting av och några progressiva utspel mot vårt reaktionära universitet eller kontakter med andra progressiva organisationer där har inte tagits. Bara tanken att starta en arbetsplatsförening på universitetet som utesluter teknisk och administrativ personal och studeranden är märklig. En slags förläggat skråtänkande. VPK:s högskoleförening, LKHF, är som bekant avsedd för alla kategorier på universitetet. Det går inte att komma ifrån tanken att Södersten startat sin universitetsförening uteslutande som personlig politisk plattform.

Det är beklagligt att dessa herrar får fortsätta att predika sina förment vetenskapliga irrläror med tanke på de teoretiska nederlag de lidit under 60- och 70-talen. Som väl är blir de allt mindre tagna på allvar.

För ungefär ett år sedan gick Bo Södersten ut och på ett för borgerliga nationalekonomer traditionellt sätt förklarade att skall »vi» klara oss och få ordning på vår ekonomi var enda sättet att vi genast satte igång och bygga 50 (femtio!) kärnkraftverk och började exportera energi. Detta skedde på ledarsidan i tidningen Arbetet innan! Harrisburgolyckan. Det skulle vara kul att höra vilka råd Södersten tänker ge den svenska ekonomin nu som riksdagsman.

PRENUMERANT!

Du som vet att din adress är felaktig antingen p.g.a. att du flyttat eller av andra skäl, meddela detta till VB så att vi kan skicka tidningen till dig utan förseningar. Använd postens blankett 205003. Redaktionen.

OBS! Ej för spridning öster om Linero!

»Skall inte VB skriva något om vilka valfrågor som är aktuella i de Östra Kummundelarna?», är en fråga som vi ofta får. Och vi brukar svara: »Det måste vara trist för våra många prenumeranter därute att läsa om sånt som de redan känner till.»

Så vi for ut till en av de vackra villaförorterna för att intervjua någon ur lokalbefolkningen. Vi klev in i en på måfå vald villa i smakfullt mexitegel. Ägaren var mycket förekommande och var genast villig att ge oss sina synpunkter:

»De allmänna kommunikationerna måste förbättras! Som det nu är måste allt fler skaffa sig tre bilar. Här i familjen har vi än så länge bara två, men så blev jag också tvungen att ta taxi till Malmö i går med våra pudlar som skulle trimmas.»

- Flera partier vill ju att det skall byggas fler bostäder här ute. Hur ser ni på det?

- Positivt. Självklart unnar vi fler att bo på vår vackra ort med naturkontakt och allt. Fast det bör ju vara folk som så att säga går in i stilen här hos oss. Det där med ett villaområdes karaktär och rykte är rätt känsliga saker, ska jag säga. Det kan skilja femti-hundra tusen på hushärdet.

- Apropå bad och vatten, vad är det för ett plaskande ljud som hörs?

- Å, det är luftningsaggregatet på inomhuspoolen. Ja, vi är allt fler här ute som skaffar egen pool. Det gäller att ha skulder att dra av så att inte marginalskatten blir för hög. Men det minskar naturligtvis inte kraften i vårt krav på ett allmänt bad! En hemmabälja blir aldrig så stor. Ibland vill man sträcka ut lite.

- Badet i Dalby tycks vara en hjärtesak för er här i öster.

- Det kan ni skriva upp! Här ställer vi alla upp på det socialdemokratiska kravet att lägga ner Delfinbadet på Norra Fäläden för att rädda Dalbybadet. Det är för djävligt att vi och våra barn skall tvingas åka in till Lund för att simma.

- Så ni tycker att Fälädenborna skall ta sig ut till Dalby istället?

Nja, egentligen inte. Där bor ju många invandrare och så... Ja, jag har självfallet inget som helst emot invandrare, men de har ju andra vanor, en annan badkultur.

ARIEL

Just nu finns det extra anledning beklaga att det inte finns någon segellad till Lund. Det gör nämligen att VPKs turnebåt »Ariel» inte kan besöka oss. Föreställningen är mycket bra, kan intygas från Simrishamn. Men det finns möjligheter. Fredag är den i Landskrona (det kan finnas plats kvar för 15 kr från Clemenstorget kl 18.30) och på lördag är det Helsingborg. Föreställningen börjar kl 19.

Bohman i Lund

Under mottot »Lär känna klassfiendens» hade VB en av sina reportrar i stadshallen i måndags för att höra Gösta Bohman.

Bohman i Lund. Är det manne valrörelsens låga temperatur eller dess tidpunkt som gör att det bara är hälften så mycket folk som vid förra valet och lyssnar på Gösta. Dock fyller han vä hela stadshallen vilket är lika med ca 400 personer. Affischerna utanför är från förra valet och så kunde också talet varit. Nittio minuter med borgerlig löslig ideologi där hela tiden människans individuella friheter betonades. Det är märkligt att just högern i folks medvetande lyckats lägga beslag på frihetsbegreppet. Inget hindrar ju människans individuella möjligheter så mycket som kapitalismen. Att vara fastlåst vid deras löpande band eller skrivmaskiner innebär inte de bästa möjligheter för utvecklandet av individens möjligheter.

Entusiasmen var där. men den var rätt måttlig. Spontana applåder fick Bohman bara vid de tillfällen då han lovade att sänka skatterna eller angrep Olof Palme rejält. Detta högerna Palme-hat och baktaleri, som tom. varit uppe i riksdagen,

är intressant. Det är som om dom aldrig riktigt kunnat förlåta honom att han svikit sin egen klass och gått över till andra sidan. Att han egentligen i deras ögon är en simpel klassförrädare. Förmodligen har de lättare att acceptera en mera genuin arbetarledare av Per-Albins typ. Det är för övrigt noterbart att både Palme och Bohman gör hänvisningar till Per-Albin i årets valrörelse...

Bohmans tal var annars nästan kemiskt rent från alla konkreta löften. Dagen innan hade han i Landskrona gått så hårt åt Sveriges Radio att deras reportrar blivit ledsna i ögat och åkt hem. Många hade väl väntat något liknande Bohmanskt vredeutbrott i Lund men då blev man besviken.

Väl medveten om vilken stad han befann sig i lovade han rundhänt med pengar till högre utbildning och forskning och mer pengar till högre studiemedel. Men Bohman är också i den sköna sitsen att han kan lova runt en hel del och sedan skylla på sina borgerliga systerpartier när inte löftena kan infrias.

Därefter vidtog den alltid i sådana här sammanhang lika pinsamma frågestunden som mera liknandepersonliga vittnesmål och fick drag av något firereligiöst över sig.

Litet nödrop! Det går åt mycket mer folk än vad vi räknat med till uppsättning av affischtavlor på söndag. Särskilt är stora bilar välkomna, men även småbilsägare och billösa kan anmäla sig till lokalen snarast.

Kuvertistoppningen går fint. Ca 110 000 av 137 000 är nu klara. Återlämna familjeförpackningarna så snart de är klara. Använder du dem för utdelning så meddela det.

Utdelning pågår. Glöm inte att lämna överblivet material till lokalen.

Anmäl skador på våra affischer till lokalen.

Valkiosken vid Botulfsplatsen har öppet vardagar 11-20. Telefon dtt 13 98 04.

Gårdsmusiken startar på lördag., Fäladstorget kl 11.30. Kl 13 är det vernissage på våra lokala affischer m m i lokalens trädgård.

Glöm inte valupptakten i Malmö den 25.

Nya hyreshöjningar

Det kommunala fastighetsbolaget och AFs bostäder har nu begärt förhandling om höjda hyror med anledning av de höjda oljapriserna. På hyresgästföreningshåll är man förtegen om hur stora kraven är: »vi vill först informera våra medlemmar.»

En god gissning torde dock vara, med tanke på Tekniska Verkens höjningar av taxan, att hyresstegringen kommer att bli uppemot 100 kronor per månad för en normalstor trea. Detta alltså bara några månader innan de »reguljära» förhandlingarna.

Hyresgästernas förhandlingsråd för AF och LKFAB har träffats, och understryker i ett uttalande sin oro inför de ständiga och kraftiga hyreshöjningarna. Kravet från fastighetsbolagen måste nu ut och diskuteras i bostadsområdena, menar man. Och diskussioner och möten kommer det att bli om cirka 14 dagar.

Och den 5 september träffas förhandlingsrådet för att ta ställning till hyreshöjningskravet på grundval av de ställningstaganden som bostadsmötena då gjort.

Megafonpartierna

SKP liknar inget annat parti! Det utropar man i sitt kommunalpolitiska handlingsprogram för Lund. Men visst liknar SKP något annat parti. Åtminstone ett annat parti: APK.

SKP, en förkortning som organisationen själv vill uttyda till Sveriges Kommunistiska Parti, ställer alltså upp i kommunalvalet i Lund. Några av de främsta kommunalpolitiska kraven är Hyresstopp, Bevara ett levande centrum, Stoppa Barsebäck, Bra daghem åt alla barn. Vettiga krav eller hur? Krav som framför allt VPK driver. Varför stödjer då SKP inte VPK i kommunalvalet, frågar man sej själv i handlingsprogrammet. Jo, svaret, enligt SKP, är, att VPK egentligen inte menar allvar. Men varför skulle SKP, den politiska slalomåkningens mästare, mena allvar, inte VPK? Det återstår för väljarna att grubbla på.

En allvarlig brist finns i SKPs kommunalpolitiska program. Trots att SKP numera är Sveriges mest försvarsvänliga parti, saknas ett militärpolitiskt program för Lund. Inget om tankshinder, hangarfartyg och skyddsrum, alltså.

Om vi så går över till APK, »Arbetarpartiet kommunisterna», så är deras kommunalpolitiska program lätt relaterat. Man har inget kommunalpolitiskt program, åtminstone inte vid pressläggning. Men enligt en talesman för organisationen, så ska det komma ett i dagarna, möjligen. I en rikspolitisk folder hittar vi dock ett par lokalpolitiska frågor: man

kräver hyresstopp och kraftig utbyggnad av kärnkraften. APK formligen älskar kärnkraft.

Men, som SKP så riktigt konstaterar, man kan inte skilja kommunalpolitiken från partiernas övriga politik. Och det gäller i högsta grad SKP och APK.

Här återkommer vi till likheten mellan APK och SKP. Den fundamentala likheten, trots delvis olika kommunalpolitiska krav, är att båda är sk ambassadmegafoner. Dvs. båda basunerar ut vad som kommer från två olika stormaktens resp. ambassader: från ryska respektive kinesiska ambassaden. Vare därmed också sagt att båda partiernas politik inte primärt är förankrad i den svenska och lundensiska verkligheten. Organisationernas främsta uppgift är att vara det sovjetiska respektive det kinesiska kommunistpartiets förlängda arm i Sverige. Båda parterna har därmed dömt sig själva till obotlig sektarism. Stundtals kan denna politiska osjälvständighet ta sig närmast komiska uttryck. Här på försommaren var ett gäng ryssar över hit för att trimma APKarna och ge dem goda råd. Men om APK ska få något inflytande över politiken i Lund fordras det nog en hel-sickes massa ryssar. Utrustade inte bara med goda råd... Och SKP lämnar säkert sina kära skyddsrum helt i onödan för att dela ut sina flygblad. Inte får man fler röster än den handfull man fick i förra valet. Deng Xiao Ping, berömd kinesisk pedagog, borde kanske lära SKParna en läxa. Om politiska realiteter...

TRÄFFPUNKT MARX, fred 17/8 kl 19. VPK Lund och valet. Lokalen, Bredg 28.

APPELLMÖTE för Nicaraguas folk. Lörd 18/8 kl 10-13 på Märtenstorget.

LOPPMARKNAD på Vårfruskolans gård, lörd 18/8 kl 9-14. arr Stödskommitten för Nicaraguas folk.

BLÅSORKESTERN, fre kl 18.30 Clemenstorget, avfärd till lörd kl10 på lokalen för gårds-spelning på Fäladstorget. Lörd kl 17.45 på lokalen, avfärd till Helsingborg. Månd ork i kl 18, korset Sunnaväg-Östanväg.

Tis ork 2 kl 18, korset van Durens Väg-Industriv. STADSVANDRING i själv stads-kärnan. torsd den 16/8 kl 18.30 med utgång från lokalen.